

Opinnäytetyö (AMK)
Kirjasto- ja tietopalvelu
2013

Helmi Nieminen

E-AINEISTOT TUTKIJOIDEN KÄYTÖSSÄ

– kyselytutkimus Turun yliopiston musiikkitieteen ja
populaarikulttuurin tutkijoille

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Helmi Nieminen

E-AINEISTOT TUTKIJOIDEN KÄYTÖSSÄ - KYSELYTUTKIMUS TURUN YLIOPISTON MUSIIKKITIEEEN JA POPULAARIKULTTUURIN TUTKIJOILLE

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, käyttävätkö Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijat yliopiston kirjaston tarjoamia e-aineistoja. Lisäksi oltiin kiinnostuneita siitä, minkälaisia e-aineistoja tutkijat käyttävät ja millaisia e-aineistoja he eivät käytä, miten ja miksi he käyttävät e-aineistoja sekä ovatko tutkijat tutustuneet kirjaston uusiin, tiedonhakuun helpottamaan suunniteltuihin ResearchGuides-oppaisiin. Kysely toteutettiin sähköisenä lomakekyselynä, jonka linkki lähetettiin 52:lle Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijalle.

Tutkimuksen teoreettisena viitekehystenä käytettiin kahta erityisesti ammatilliseen tiedonhankintaan soveltuvaa mallia: Leckien ja Pettigrew'n ammatillisen tiedonhankinnan yleismallia (1997) sekä Mehon ja Tibbon mallia yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta (2003). Tutkimustuloksia verrattiin myös aiempien, tutkijoiden tiedonhankintaa koskevien tutkimusten tuloksiin. Sekä tutkimuksen taustana ja innoittajana että tutkimustulosten vertailukohtena oli erityisesti Kansallisen elektronisen kirjaston, FinELibin Tieto tutkijan työpöydälle! -tutkimus vuodelta 2011.

Kyselyyn vastasi 20 tutkijaa. E-aineistoja käytettiin niiden helpon ja nopean saatavuuden sekä ekologisuuden vuoksi. Toisaalta niiltä toivottiin tulostettavuutta. Etenkin e-kirjojen luettavuutta pidettiin huonona, ja siksi kirjat luettiin edelleen mieluummin painettuina.

Kuten aiemmissakin vastaavissa tutkimuksissa on käynyt ilmi, suosituimpia tiedonlähteitä olivat käyttäjille ennestään tutut, hyviksi havaitut lähteet, kuten aiempien tutkimusten lähdeluettelot. Tiedonhankintakanavissa suosittiin kollegoita sekä kirjaston verkkosivuja. Kirjaston tarjoama tiedonhaun opetus tunnettiin, mutta uutta palvelua, ResearchGuides-oppaita, oli käyttänyt vain muutama vastaaja.

ASIASANAT:

tiedonhankinta, tutkijat, musiikkitiede, populaarikulttuuri, sähköiset julkaisut

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in Library and Information Services

2014 | 38

Instructor Katri Rintamäki

Helmi Nieminen

HOW SCHOLARS USE ELECTRONIC RESOURCES - A QUESTIONNAIRE SURVEY FOR THE RESEARCHERS OF MUSICOLOGY AND POPULAR CULTURE AT THE UNIVERSITY OF TURKU

The purpose of this thesis was to find out whether the researchers of musicology and popular culture at the University of Turku take advantage of the e-resources that are provided by the University Library. An additional point of interest was to find out what e-resources the researchers use and do not use, how and why they use them, and whether they have familiarised themselves with the Library's new information retrieval tool, the ResearchGuides. The survey was conducted by means of an electronic questionnaire. A link to the questionnaire was sent to 52 researchers of musicology and popular culture at the University of Turku.

Two models suited for professional information retrieval were used as the theoretical framework of the survey: the general model of information-seeking of professionals by Leckie and Pettigrew (1997), and the model of information-seeking behavior of social scientists by Meho and Tibbo (2003). The results of the survey were also compared with earlier studies dealing with the information retrieval of researchers. "Information at Your Elbow!", a survey of the Finnish National Electronic Library, FinELib, from 2011 was the background and inspiration of the survey as well as the main point of comparison for the results.

Twenty researchers answered the questionnaire. E-resources were used by them because of easy and quick accessibility and also because of ecological considerations. On the other hand, it was hoped that e-resources could be printed out. The readability of e-books was considered poor, and because of that the respondents preferred to read the books as printed versions.

As in earlier comparable surveys, it was found out that the respondents preferred using familiar, tried and tested sources, such as the bibliographies of earlier studies. Colleagues and the website of Turku University Library were also popular as information retrieval channels. The respondents were familiar with the information retrieval tuition provided by the Library, but only a handful of them had used the new ResearchGuides-service.

KEYWORDS:

information retrieval, researchers, musicology, popular culture, electronic publications

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 KATSAUS TIEDONHANKINTATUTKIMUKSEEN	7
2.1 Leckien ja Pettigrew'n ammatillisen tiedonhankinnan yleismalli	8
2.2 Mehon ja Tibbon malli yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta	9
3 TUTKIJAT TIEDONHANKINTATUTKIMUKSEN MIELENKIINNON KOHTEENA	12
3.1 Taloustieteilijöiden tiedonhankinta	12
3.2 Humanististen tieteiden tutkijoiden tiedonhankinta	13
3.3 FinELibin Tieto tutkijan työpöydälle! -kysely	14
4 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	16
4.1 Toimeksiantaja	16
4.2 Kyselytutkimus	17
5 MUSIIKKITIETEEN JA POPULAARIKULTTUURIN TUTKIJOIDEN TIEDONHANKINTA	19
5.1 Tiedonhaku ja e-aineistojen käyttö	20
5.2 Verkkoaineistot	26
5.3 Kausijulkaisut	28
5.4 Turun yliopiston kirjaston palvelut	28
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	33
7 LOPUKSI	35
LÄHTEET	37

LIITTEET

Liite 1. Kysely e-aineistoista Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoille

Liite 2. Tieteenalakirjasto Logoksen verkkoaineistojen ja kausijulkaisujen käyttö

KUVIOT

Kuvio 1. Ammatillisen tiedonhankinnan malli (Leckie & Pettigrew 1997, 100).	8
Kuvio 2. Malli yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta (Meho & Tibbo 2003, 584).	10
Kuvio 3. Vastaaajien tutkimusala tai oppiaine.	20
Kuvio 4. Tiedonhaun aloitus.	21
Kuvio 5. Käytettävät e-aineistot.	22
Kuvio 6. Tutustuminen ResearchGuides-oppaisiin.	23
Kuvio 7. E-aineistojen käyttö.	24
Kuvio 8. E-aineistojen käyttötavat.	25
Kuvio 9. Tieteenal kirjasto Logoksen tarjoamien humanististen verkkoaineistojen käyttö.	27
Kuvio 10. Tyytyväisyys Turun yliopiston kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin.	29
Kuvio 11. Osallistuminen kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen.	30
Kuvio 12. Tiedon saaminen kirjaston palveluista ja aineistoista.	30

1 JOHDANTO

Muuan muassa Carol Tenopir ja Donald W. King ennustivat jo vuonna 2000 elektronisten lähteiden korvaavan vähitellen painettuja julkaisuja. Viime vuosina e-aineistojen saatavuus ja käyttö ovat entisestään lisääntyneet. Etenkin tutkimustyössä e-aineistot ovat keskeisiä, sillä akateemisia tutkimuksia julkaistaan yhä harvemmin painettuna. (Esim. Tenopir 2003.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, käyttävätkö Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijat työssään e-aineistoja. Erityisen kiinnostuksen kohteena ovat Turun yliopiston kirjaston tarjoamat e-aineistot sekä tiedonhakua helpottamaan suunnitellut ResearchGuides-oppaat. Lisäksi selvitetään, minkälaisia e-aineistoja tutkijat käyttävät ja millaisia e-aineistoja he eivät käytä sekä miten ja miksi he käyttävät e-aineistoja.

E-aineistot käsitetään tässä opinnäytetyössä varsin laajana kokonaisuutena elektronisesti saatavilla olevia kirjoja, artikkeleita, viite-, kokoteksti-, ääni- ja kuvatietokantoja sekä erilaisia avoimen verkon aineistoja kuten blogeja, sanomalehtien verkkoversioita ja muita verkkosivuja.

Toisessa luvussa luodaan katsaus tiedonhankintatutkimukseen. Erityisesti keskitytään ammatilliseen tiedonhankintaan, jota tarkastellaan kahden tiedonhankintamallin avulla. Kolmas luku käsittelee tutkijoita tiedonhankintatutkimuksen kohteena ja esittelee muutamia suomalaisia tutkimuksia tästä aiheesta. Luvun loppupuolella painopiste siirtyy e-aineistoihin tutkijoiden lähdeaineistona.

Neljännessä luvussa esitellään Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoille suunnatun kyselyn tuloksia. Lopuksi analysoidaan tutkimustuloksia ja pohditaan mahdollisia jatkotutkimusaiheita.

2 KATSAUS TIEDONHANKINTATUTKIMUKSEEN

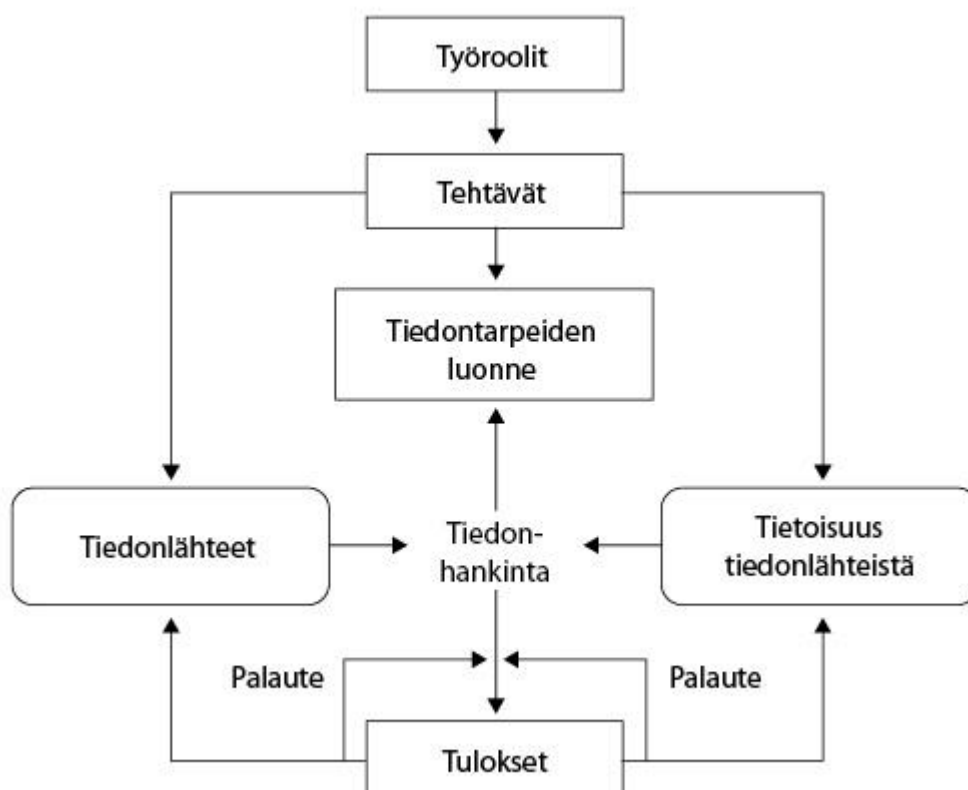
Tiedonhankintatutkimus on informaatiotutkimuksen osa-alue, joka keskittyy tiedontarpeisiin, tiedonhankinnan kanaviin, hankitun tiedon evaluointiin sekä tiedon käyttöön (Alaterä & Halttunen 2002, 13–14). Tiedonhaun tutkimus sen sijaan on tiedon haun, tallennuksen, organisoinnin ja jäsentämisen tutkimusta. Sen tavoitteena on kehittää menetelmiä ja järjestelmiä, joiden avulla tieto on löydettävissä helposti. (Järvelin 1995, 25; Ingwersen 1992, 49.) Koska tiedonhankintatutkimuksessa keskeiset tiedonhankintakanavat ovat kiinnostavia myös tiedonhaun tutkimuksessa, voidaan tiedonhaun tutkimus nähdä osana tiedonhankintatutkimusta (Haasio & Savolainen 2004, 12–13).

Tiedonhankintatutkimuksessa mielenkiinto kohdistuu yleensä joko ammatilliseen tai arkielämän tiedonhankintaan ja tiedontarpeisiin. Ammatillista tiedonhankintaa tutkittaessa tarkastellaan esimerkiksi tietyn ammatin vaatimaa tiedollista osaamista, eri tiedonlähteiden käyttöä sekä tiedonhankinnan esteitä. (Savolainen 1999, 77; Haasio & Savolainen 2004, 9.) Ammatillinen tiedonhankinta voidaan jakaa edelleen tehtävälähtöiseen ja orientoivan tiedon hankintaan (Haasio & Savolainen 2004, 104–105).

Koska tiedonhankintatutkimus on laaja tutkimusala, ei tiedonhankintaa ole pystytty selittämään yhdellä mallilla tai teoriolla vaan tiedonhankintakäyttäytymistä kuvaavia malleja on useita. Osa malleista painottaa ympäristön, tiedonhankkijan kokemuksen sekä työtehtävien ja -roolien merkitystä tiedonhankinnassa, osa kuvaa tarkemmin tiedonhankintaa prosessina. Tutkijoiden tiedonhankinnan kuvaamiseen soveltuvat erityisesti Gloria J. Leckien ja Karen E. Pettigrew'n ammatillisen tiedonhankinnan yleismalli sekä Lokman I. Mehon ja Helen R. Tibbon malli yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta.

2.1 Leckien ja Pettigrew'n ammatillisen tiedonhankinnan yleismalli

Leckie ja Pettigrew tarkastelivat muun muassa sairaanhoitajien tiedonhankintakäyttäytymistä ja loivat tutkimustensa perusteella vuonna 1997 yleisällin ammatillisesta tiedonhankinnasta. Mallin (kuvio 1) perusoletuksena on, että työtehtävät määrittävät tiedontarpeita. Työtehtävät taas perustuvat yksilön työrooliin. Lisäksi tiedonhankintaan vaikuttaa tiedontarvitsijan tietoisuus käytettävissä olevista tiedonlähteistä ja kanavista. (Leckie & Pettigrew 1997, 102–103.)

Kuvio 1. Ammatillisen tiedonhankinnan malli (Leckie & Pettigrew 1997, 100).

Leckien ja Pettigrew'n malli on varsin pelkistetty, mutta se sisältää kuitenkin kaikki tiedonhankinnan keskeiset käsitteet. Malli kuvaa hyvin myös tiedonhankinnan syklisyyttä: mikäli saatu tulos ei tyydytä tiedontarvetta, tiedontarvitsija kohdistaa tiedonhankinnan toiseen lähteeseen saamansa palautteen perusteella (Leckie & Pettigrew 1997, 103). Malli soveltuu hyvin tutkijoiden tiedonhankin-

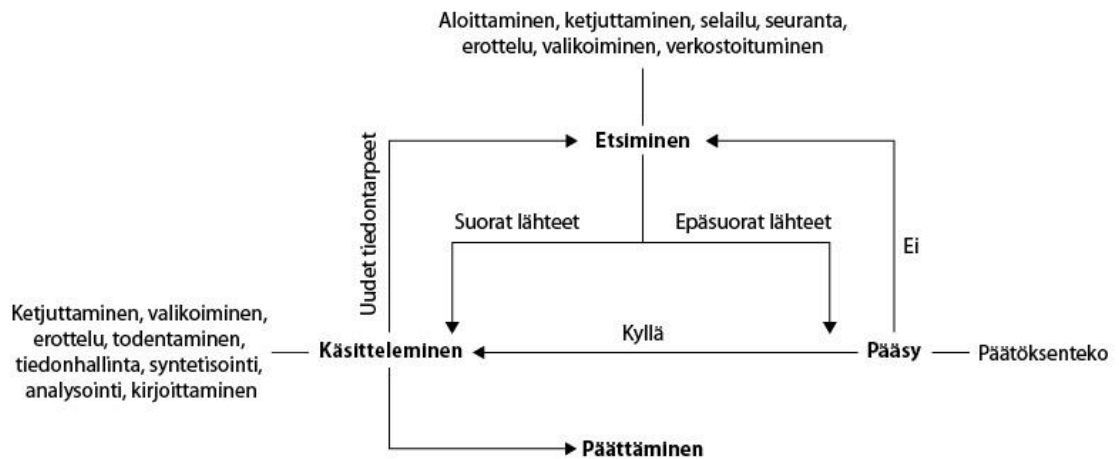
nan kuvaamiseen, sillä se korostaa työroolien ja -tehtävien vaikutusta tiedontarpeisiin.

2.2 Mehon ja Tibbon malli yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta

David Ellis (1989) loi 1980-luvun loppupuolella mallin tiedonhankinnan peruskomponenteista tutkimalla yliopistotutkijoiden tiedonhankintaa. Näitä komponentteja on kahdeksan ja ne voivat esiintyä lähes missä tahansa vaiheessa tiedonhankintaprosessia. Tiedonhankinta käynnistyy kuitenkin useimmiten aloittamisesta (starting). Muita vaiheita ovat ketjutus (chaining), selailu (browsing), erotteleminen (differentiating), seuranta (monitoring), valikoiminen (extracting), todentaminen (verifying) sekä päättäminen (ending). (Ellis 1989, 238.)

Ketjutuksella tarkoitetaan uusien tiedonlähteiden löytämistä seuraamalla viitteiden ketjua eteenpäin tai taaksepäin. Tyypillisempi tapa on etsiä löydetyn lähteen viiteluettelosta uusia, relevantteja lähteitä, jolloin ketjua seurataan taaksepäin. Toisinaan kuitenkin voidaan siirtyä myös eteenpäin esimerkiksi tutustumalla lähteestä kirjoitettuihin kirja-arvosteluihin. Tiedonhankinnan siirtyessä yhä enemmän verkkoon, korostuvat tiedonhankinnan komponenteista erityisesti selailu ja seuranta. Uutuusvahdin käyttö kirjaston tietokannassa tai säännöllinen tutustuminen oman alan keskeisiin lehtiin ovat esimerkkejä selailusta ja seurannasta. Erottelemisessa on kyse relevanttien lähteiden tunnistamisesta. Valikoimisella tarkoitetaan oikeastaan jo tiedon käyttöä: löydetystä lähteestä valitaan tietyt tietosisällöt, jotka koetaan oman työn kannalta keskeisiksi. (Ellis 1989, 241–243.)

Meho ja Tibbo (2003) ovat kehittäneet Ellisin mallia edelleen korostaen tiedonhankinnan syklisyyttä ja toistuvuutta. Heidän mukaansa tiedonhankinnan tietyt vaiheet toistuvat, kunnes tiedontarve on tyydytetty (kuvio 2). Jos tiedonlähde on tuttu tai tiedontarve yksinkertainen, tiedonhankinta etenee suoraviivaisesti, mutta monimutkaisemmissa tiedontarpeissa tiedontarvitsija saattaa palata tiedonlähteiden etsimiseen useampia kertoja. (Meho & Tibbo 2003, 583–585.)

Kuvio 2. Malli yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnasta (Meho & Tibbo 2003, 584).

Mehon ja Tibbon (2003) malli jakaa tiedonhankinnan neljään vaiheeseen: etsimiseen (searching), pääsyyn tiedonlähteille (accessing), käsittelemiseen (processing) ja päättämiseen (ending). Etsimiseen liittyvät Ellisin (1989) mallista tutut aloittaminen, ketjuttaminen, selailu, seuranta, erottelu ja valikoiminen sekä uutena komponenttina verkostoituminen, jolla Meho ja Tibbo tarkoittavat henkilölähteitä kuten kollegoita, ystäviä ja kirjakauppiaita (Meho & Tibbo 2003, 582). Pääsy tiedon lähteille yhdistää etsimisen ja tiedon käsittelemisen. Tässä vaiheessa tiedonhankkija saattaa palata takaisin aiempaan vaiheeseen. Näin käy varsinkin epäsuoria lähteitä, kuten viitetietokantoja ja bibliografioita tarkasteltaessa, kun tiedontarvitsijalla ei ole pääsyä tiedonlähteille. (Meho & Tibbo 2003, 585.)

Käsittelemisen komponentteja ovat ketjuttaminen, valikoiminen ja erottelu. Meho ja Tibbo mainitsevat myös todentamisen sekä Ellisin mallia täydentävän tiedonhallinnan. Lisäksi käsittelemisvaihe sisältää tiedon syntetisoinnin, analysoinnin ja kirjoittamisen, jotka kuvaavat esimerkiksi tutkijan varsinaista työtä. (Meho & Tibbo 2003, 585.) Lopettamisvaihe tarkoittaa tiedonhankinnan lopettamista ja koko tutkimustyön valmistumista (Lindström 2004, 60).

Mehon ja Tibbon (2003) malli on luotu yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnan tutkimuksen perusteella. Malli soveltuu erityisen hyvin tutkijoiden tiedonhankinnan tarkasteluun, sillä se kuvaa myös löydetyt tiedon prosessoinnin: syntetisoinnin, analysoinnin ja kirjoittamisen. Esimerkiksi suomalainen Peter Lindströmin (2004) Suomen Pankin asiantuntijoiden tiedonhankintaa tarkasteleva väitöstutkimus hyödyntää Mehon ja Tibbon (2003) mallia.

3 TUTKIJAT TIEDONHANKINTATUTKIMUKSEN MIELENKIINNON KOHTEENA

Tutkijoiden työ on lähtökohtaisesti tiedon hankkimista ja uuden tiedon luomista, joten tutkijat ovat olleet luontevasti tutkimuksen kohderyhmänä aivan tiedonhankintatutkimuksen alkuajoista, 1950-luvulta, lähtien (Haasio & Savolainen 2004, 100). Esimerkiksi Donald O. Case (2002, 233–242) esittelee melko kattavasti erilaisia tutkimuksia tutkijoiden tiedonhankinnasta. Mielenkiinto on kohdistunut lähinnä luonnontieteilijöihin, mutta 1980-luvulta lähtien on alettu tutkia myös humanististen tieteiden tutkijoiden ja yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankintaa (Case 2002, 234; Haasio & Savolainen 2004, 100). Suomessa Harriet Lönnqvist (2003) on tarkastellut väitöskirjassaan humanististen alojen tutkijoiden tiedonhankintakäyttäytymistä.

3.1 Taloustieteilijöiden tiedonhankinta

Lindström (2004) tutki Suomen Pankin tutkimus- ja selvitystyötä tekevien asiantuntijoiden tiedonhankintaa haastatteleamalla yhteensä 16 tutkijaa, tutkimusohjaajaa ja ekonomistia. Haastattelujen avulla oli tarkoitus selvittää työntekijöiden työympäristön, työroolien sekä työtehtävien vaikutusta tiettyjen tiedonlähteiden ja kanavien käyttämiseen. Lisäksi tutkimuksella pyrittiin analysoimaan Suomen Pankin kirjasto- ja tietopalvelujen merkitystä tiedonhankinnassa. (Lindström 2004, 1.)

Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä käytettiin useita ammatillisen tiedonhankintatutkimuksen malleja, joista erityisesti Mehon ja Tibbon (2003) yhteiskuntatieteilijöiden tiedonhankinnan mallia hyödynnettiin tulosten analysoinnissa (Lindström 2004, 119–131). Tutkimus osoitti, että Suomen Pankin asiantuntijoiden tiedonhankinnan lähteet ja kanavat olivat varsin monipuolisia. Vaikka oman organisaation kirjasto- ja tietopalveluihin oltiin tyytyväisiä, tietoa haettiin myös organisaation ulkopuolelta. Lisäksi kollegoita ja tietoverkkoja hyödynnettiin ahkerasti. (Lindström 2004, 175–177.)

Suomen Pankin kirjasto- ja tietopalvelut nähtiin tutkimuksen perusteella merkittävänä tekijänä työntekijöiden tiedonhankinnassa. Erikoiskirjastojen rooli tiedon välittäjänä korostui, kun tarkasteltiin tieteellisen tiedon hankintaa sekä elektronisia lähteitä. (Lindström 2004, 177–178.)

3.2 Humanististen tieteiden tutkijoiden tiedonhankinta

Lönnqvist (2003) haastatteli väitöskirjaansa varten humanististen alojen tutkijoita, joiden tiedonhankinnan erityispiirteet olivat tarkastelun kohteena. Tutkittavina oli taidehistorioitsijoita, arkeologeja, filosofeja ja kielitieteilijöitä (Lönnqvist 2003, 70). Haastattelujen pohjalta jaoteltiin seitsemän tutkimusprosessityyppiä ja viisi tiedonhankkijatyyppejä. Saman alan tutkijat eivät välttämättä edustaneet samaa tutkimusprosessityyppiä eikä tutkimusala määrittänyt tiedonhankkijatyyppeäkään. Samoin samaan tutkimusprosessityyppiin kuuluvien tutkijoiden tiedonhankintakäyttäytymisessä oli eroja. (Lönnqvist 2003, 73–79, 149–152.)

Tutkimusprosessityypit nimettiin eläinkunnan mukaan. *Kärpäsen* tutkimusprosessi on kaoottinen, intuitiivinen ja dynaaminen. *Kiitäjäperhosen* kysymyksenasettelu ja johtopäätökset perustuvat järkeilyyn ja ihmettelyyn kun taas *mehiläinen* luottaa aineistoonsa ja tarkastelee sitä systemaattisesti ja rajatusti. *Mittaritoukan* tutkimusote on tieteellinen ja *maamyyrä* luottaa perinteiseen tutkimuksen tekemiseen. Tekstianalyysi on *kultarinnalle* tyypillinen tutkimustyyli, *hämähäkki* sen sijaan pyrkii ongelmanratkaisuun. (Lönnqvist, 2003, 73–79.)

Tiedonhankkijatyypeistä *nuuskija* on systemaattisin: hän penkoo lähteitä systemaattisesti löytääkseen kaiken tarvitsemansa tutkimusinformaation. *Itsevarma keräilijä* sen sijaan on hylännyt tavanomaiset tiedonhaketavat mutta uskoo silti pääsevänsä käsiksi kaikkeen tarvitsemaansa tietoon omin avuin. *Herkuttelijalle* laatu on määrää tärkeämpi. *Haulikkoampuja* tekee laajoja hakuja sanoilla, jotka tuottavat suuren hajonnan, sillä tavoitteena on saada paljon hakutuloksia. *Elitisti* on oman tutkimusalansa huippututkija. Hän työskentelee yksin ja luottaa omiin taitoihinsa ja kokemukseensa. (Lönnqvist 2003, 150–152.)

3.3 FinELibin Tieto tutkijan työpöydälle! -kysely

Kansallinen elektroninen kirjasto, FinELib, toteutti vuonna 2011 yliopistojen, yliopistollisten sairaaloiden ja FinELib-konsortioon kuuluvien tutkimuslaitosten tutkijoille suunnatun Tieto tutkijan työpöydälle! Kysely elektronisten julkaisujen käyttäjälle. -kyselyn (Merimaa 2012). Sen teemoina olivat aineistojen käyttö, tiedonhaku, julkaisujen hankinnan rahoitus sekä tutkijoiden odotukset kirjastopalveluiden suhteen. Kysely toteutettiin sähköisenä lomakekyselyinä ja siihen vastasi kaikkiaan 3 830 tutkijaa. (Merimaa 2012, 3, 6.)

Vastaajat kertoivat e-aineistojen olevan tutkimuksen tekemisen kannalta hyvin keskeisiä. Jopa 65 prosenttia vastaajista ilmoitti, että suurin osa tarvittavasta aineistosta on saatavilla elektronisessa muodossa. Mitä nuorempia tutkijat olivat, sitä tyytyväisempiä he olivat e-aineiston saatavuuteen. Tieteenaloista humanististen tieteiden aineistoa oli selvästi vähiten saatavissa elektronisessa muodossa. Vain 31 prosenttia humanististen tieteiden tutkijoista arvioi, että joko kaikki tai suurin osa oman alan aineistosta oli saatavissa e-muodossa. Parhaaksi saatavuuden arvioivat tietojenkäsittely- ja informaatiotieteiden tutkijat, joista peräti 95 prosenttia kertoi oma alan aineiston olevan saatavissa kokonaan tai suurimmaksi osaksi elektronisena. (Merimaa 2012, 21–22.)

Aineistotyypeistä ylivoimaisesti suosituimpia olivat kansainväliset tieteelliset lehdet, joita kertoi lukevansa vähintään kerran viikossa 86 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi suosituimpia olivat monografiat sekä hakuteokset, joita kertoi lukevansa hieman yli 30 prosenttia vastaajista. Vastauksissa oli jälleen tieteenalakohtaisia eroja: humanististen tieteiden tutkijat suosivat lisäksi monografioita sekä kokoomateoksissa julkaistuja artikkeleita, joita kumpiakin kertoi lukevansa vähintään kerran viikossa yli 60 prosenttia vastaajista. Muilla tieteenaloilla vastaavaa ei ilmennyt. (Merimaa 2012, 25–26).

Tieto tutkijan työpöydälle! -kyselyssä tiedusteltiin myös vastaajien tiedonhaku-tottumuksia. Vastaajista 74 prosenttia kertoi aloittavansa tiedonhaun Googlella tai muulla hakukoneella. Seuraavaksi suosituin tiedonhakukanava oli oman organisaation kirjaston kotisivu tai tiedonhakuportaali. Humanististen tieteiden ja

kielitieteiden tutkijat kuitenkin suosivat oman organisaation kirjaston tiedonhakuportaalia, mutta heilläkin seuraavaksi suosituin tiedonhakukanava oli Google. Myös vastaajien ikä vaikutti tiedonhakukanavan valintaan: alle 40-vuotiaat vastaajat hyödynsivät Googlea, e-aineistotietokantoja sekä kollegoja, kun taas yli 40-vuotiaat suosivat kirjastojen tiedonhakuportaaleja ja kirjaston henkilökunnan apua. Tiedonhakutapojen järjestys oli silti jokaisessa ikäryhmässä lähes sama ja vain painotus vaihteli. (Merimaa 2012, 30–31.)

4 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Alun perin tässä opinnäytetyössä oli tarkoituksena tehdä Tieto tutkijan työpöydälle! -kyselyyn (Merimaa 2012) liittyvä jatkotutkimus valmista aineistoa hyödyntäen toimeksiantona Kansalliselle elektroniselle kirjastolle, FinELibille. Ajatuksena oli, että mielenkiinnon voisi kohdistaa jonkin tietyn tutkimusalan tutkijoiden tiedonhankintaan ja e-aineistojen käyttöön. Musiikkitieteen tutkijat vaikuttivat sopivan suppealta joukolta, mutta koska valmiista aineistosta ei ollut mahdollista erottaa vain musiikintutkijoiden vastauksia, oli aiheesta järkevintä tehdä uusi, erillinen kyselytutkimus. Yhteistyökumppaniksi ja toimeksiantajaksi valikoitui Turun yliopiston kirjasto, sillä Turun yliopistossa on musiikkitieteen tutkimusta ja kirjasto tarjoaa e-aineistoja muun muassa musiikkitieteen tutkijoiden käyttöön. Tutkimuskohteeksi päätettiin liittää myös populaarikulttuurin tutkijat, sillä he käyttävät osittain samoja aineistoja kuin musiikkitieteen tutkijat. Näin myös vastaajajoukko saatiin hieman suuremmaksi.

4.1 Toimeksiantaja

Turun yliopiston kirjasto on Varsinais-Suomen suurin tieteellinen, kaikille avoin kirjasto. Kirjasto aloitti toimintansa vuonna 1921 ja se toimii myös vapaakapalekirjastona. Pääkirjaston lisäksi asiakkaita palvelevat kurssikirjasto, tieteenalikirjastot Anthropos, Logos ja Protos, Euroopan Unionin tallekirjasto sekä Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Turun ammattikorkeakoulun yhteinen ICT-kirjasto. (Turun yliopisto 2013a, Turun yliopisto 2013b.)

Musiikkitieteen ja populaarikulttuurin aineistot sijoittuvat tieteenalikirjasto Logokseen, joka on keskittynyt humanistisiin aineisiin. Sen asiakkaita ovat historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen sekä kieli- ja käännöstieteiden tutkijat, opettajat ja opiskelijat. Kirjasto on kaikille avoin, joten myös muut aihepiiristä kiinnostuneet ovat sinne tervetulleita. Kirjastolla on kolme toimipistettä: historia-aineisiin, taiteiden tutkimukseen, arkeologiaan, kielitieteisiin ja kulttuurien tutkimukseen keskittyvä Juslenian kirjasto; käännöstieteisiin, suomen kieleen ja

suomalais-ugrilaiseen kielentutkimukseen sekä taiteiden tutkimukseen painottuva Signumin kirjasto sekä kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen opiskelijoita ja henkilökuntaa Porissa palveleva Porin tiedekirjasto. (Turun yliopisto 2013c.)

4.2 Kyselytutkimus

Tutkimusmenetelmäksi valittiin kyselytutkimus, sillä sen avulla oli mahdollista saavuttaa kohtalainen vastaajajoukko ja saada melko kattava kuva Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoiden e-aineistojen käytöstä. Haastattelututkimus olisi varmasti syventänyt vastauksia, mutta se olisi voinut korostaa liikaa yksittäisten vastaajien mielipiteitä.

Kyselylomake muotoiltiin yhteistyössä tieteenalakirjasto Logoksen kanssa. Kirjaston puolelta toivottiin erityisesti kysymyksiä ResearchGuides-oppaista sekä kirjaston tarjoamien verkkoaineistojen ja kausijulkaisujen käytöstä. Turun yliopiston kirjastossa otettiin käyttöön ResearchGuides-oppaat keväällä 2013 (Järveläinen 2013). Niiden avulla opiskelijat, opettajat ja tutkijat voivat helposti löytää kaikki Turun yliopiston kirjaston kokoelmiin kuuluvat painetut ja sähköiset aineistot. Lisäksi oppaisiin on koottu tietoa tiedonhaun apuvälineistä sekä ajan-kohtaisista asioista. (Turun yliopisto 2013d.) Oppaat on jaoteltu tieteenaloittain ja lisäksi on erilliset oppaat opinnäytteistä ja viitteidenhallinnasta sekä uusien opiskelijoiden opas (Turun yliopiston kirjasto 2013e). Koska palvelu on uusi, oli mielenkiintoista selvittää, käyttävätkö tutkijat kyseistä palvelua tai ovatko he edes tietoisia sen olemassaolosta.

Kysely toteutettiin Webropol-kyselyohjelmalla ja se koostui 20 kysymyksestä, joista 16 oli pakollisia (liite 1). Osa kysymyksistä oli avoimia ja osa monivalinta-kysymyksiä, kuitenkin niin, että joitakin annettuja vastausvaihtoehtoja oli mahdollista tarkentaa. Joissakin kysymyksissä pystyi valitsemaan vain yhden vastausvaihtoehdon ja toisissa sai halutessaan valita useita vaihtoehtoja.

Ensimmäiset kolme kysymystä olivat taustakysymyksiä, joissa kysyttiin vastaajien sukupuolta, ikää ja tutkimusalaa tai oppiainetta. Suurimman osuuden kysymyksistä muodostivat tiedonhankintaa ja e-aineistojen käyttöä koskevat kysymykset, joita oli kaikkiaan kahdeksan. Tieteenalakirjasto Logoksen tarjoamien verkkoaineistojen ja vuonna 2013 ostettujen kausijulkaisujen käyttöä tiedusteltiin kolmen taulukon avulla. Taulukoissa lueteltiin eri aineistoja nimeltä ja vastaajien oli valittava, käyttävätkö he aineistoa jatkuvasti, toisinaan vai eivät koskaan. Viimeiset kuusi kysymystä koskivat Turun yliopiston kirjaston tarjoamia palveluita. Niissä kysyttiin, ovatko vastaajat tyytyväisiä kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin, ovatko he osallistuneet kirjaston järjestämään tiedonhaun opetukseen ja mistä he saavat tietoa kirjaston palveluista ja aineistoista. Lisäksi vastaajat saivat esittää kirjaston tiedottamista ja palveluita koskevia toiveita.

5 MUSIIKKITIEEEN JA POPULAARIKULTTUURIN TUTKIJOIDEN TIEDONHANKINTA

Kyselyn vastaajiksi valittiin Turun yliopiston musiikkitieteen oppiaineen henkilökunta, tutkijat ja jatko-opiskelijat sekä The International Institute for Popular Culture -tutkimusyksikön Turun yliopistossa työskenteleviä populaarikulttuurin tutkijoita (Turun yliopisto 2013f, IIPC 2013). Henkilökohtainen linkki kyselyyn lähetettiin sähköpostitse 52:lle musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijalle. Kyselyyn vastattiin anonymisti 25.9.–11.10.2013 välisenä aikana. Vastauksia analysoitiin Webropol-kyselyohjelmiston valmiin raportin pohjalta, minkä lisäksi hyödynnettiin ristiintaulukointia.

Kyselyyn vastasi 20 henkilöä, joista yhdeksän oli miehiä ja 11 naisia. Vastaajien syntymävuodet vaihtelivat välillä 1951–1987, mutta suurin osa vastaajista, 12 henkilöä, oli syntynyt 1970-luvulla. Vastaajien tutkimusalaa tai oppiainetta tiedusteltiin avoimella kysymyksellä (kuvio 3), sillä etenkin populaarikulttuurin tutkijat voivat olla monelta eri alalta.

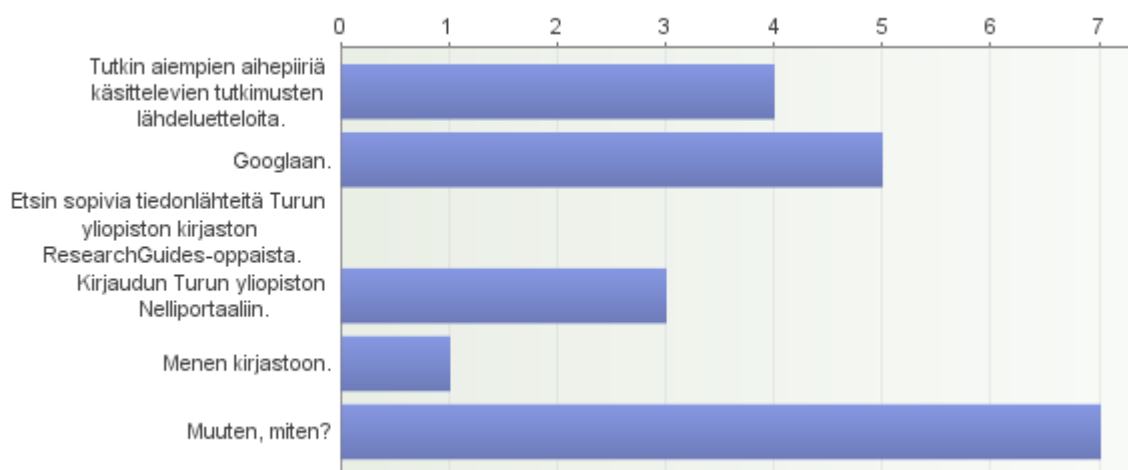
Kuvio 3. Vastaajien tutkimusala tai oppiaine.

Vastaajista kymmenen valitsi tutkimusalakseen musiikkitieteen. Neljä vastaajaa ilmoitti tutkimusalakseen kulttuurihistorian ja kolme mediatutkimuksen. Historia, kasvatustieteet ja sosiologia mainittiin kukin kerran.

5.1 Tiedonhaku ja e-aineistojen käyttö

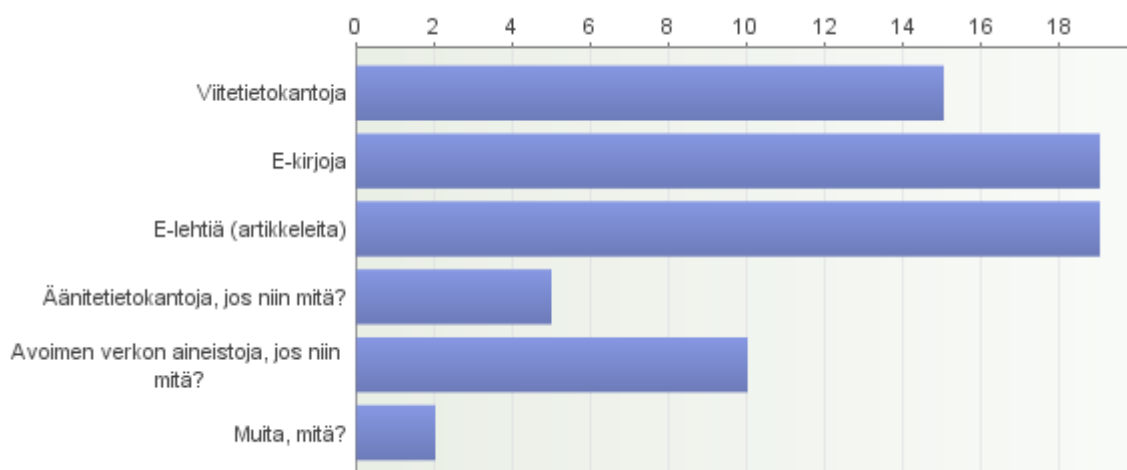
Tutkijoiden tiedonhaun aloittamistottumuksia tiedusteltiin monivalintakysymyksellä, jonka vaihtoehdoista sai valita vain yhden. Vastaajista viisi kertoi aloittavansa tiedonhaun ”googlaamalla” ja neljä tutkimalla aiempien aihepiiriä käsittelevien tutkimusten lähdeluetteloita. Kolme vastaajaa kertoi kirjautuvansa Turun yliopiston Nelli-portaaliin ja yksi mainitsi menevänsä kirjastoon. Vastaajista yksikään ei kertonut aloittavansa tiedonhakua Turun yliopiston kirjaston ResearchGuides-oppaista. Seitsemän vastaajaa oli valinnut vastausvaihtoehdoksi ”Muuten, miten”, ja useimmat kertoivat yhdistelevänsä kaikkia tarjottuja vaihto-

ehtoja ResearchGuides-oppaita lukuun ottamatta. Eräs vastaaja kertoi hyödyntävänsä Helsingin yliopiston kirjaston Helka-palvelua ja toinen mainitsi erikseen Google Scholar -haun olevan paras hakukone, kunhan tiedonhakijalla on jonkinlainen käsitys siitä, mitä etsii. Tiedonhaun aloitukseen liittyvät vastaukset on koottu kuvioon 4.

Kuvio 4. Tiedonhaun aloitus.

Kaikki vastaajat kertoivat käyttävänsä työssään e-aineistoja. Kysymyksessä pyydettiin myös tarkentamaan, miksi vastaajat käyttävät e-aineistoja. Useimmat mainitsivat e-aineistojen olevan käteviä ja niiden käyttämisen nopeaa ja helppoa. Myös ekologisuus ja se, että osa aineistosta on saavissa ainoastaan e-aineistona, olivat syitä niiden käyttämiselle. Erilaisten e-aineistojen käyttöä tiedusteltiin monivalintakysymyksellä, jossa sai valita useita vastausvaihtoehtoja (kuvio 5). E-kirjat ja e-lehdet olivat suosituimpia: kumpiakin kertoi käyttävänsä 19 vastaajaa. Viisi vastaajaa käyttää äänitetietokantoja, joista erikseen mainittiin Kansalliskirjaston ylläpitämä julkaisuarkisto Doria, Suomen kansallisdiskografia ja nuottiaineiston kansallisbibliografia Viola, kotimaisia, tekijänoikeusvapaita äänitteitä sisältävä Raita, erityisesti taidemusiikkia sisältävä Naxos Music Library -kuuntelupalvelu ja musiikin suoratoistopalvelu Spotify sekä haastattelut.

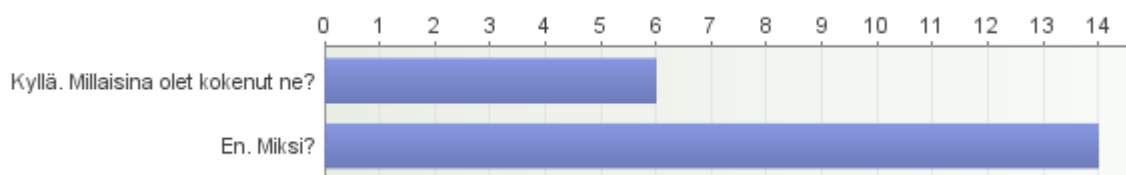

Kuvio 5. Käytettävät e-aineistot.

Kymmenen vastaajaa kertoi käyttävänsä avoimen verkon aineistoja. Youtube mainittiin kolme kertaa, minkä lisäksi suosittuja olivat Google Books, Spotify, artikkelit, blogit, kuvatiedostot, lehdet, tutkimussivustot, foorumikeskustelut ja yleensäkin kaikki, mitä verkosta löytyy. Kaikki vastaajat eivät olleet varmoja, mitä kysymyksellä tarkoitettiin, mutta päätyivät pohdinnoissaan oikeaan. Lisäksi ”Muita, mitä” -vaihtoehdon valinneet kaksi vastaajaa kertoivat käyttävänsä elokuvia sekä esimerkiksi kirja-arvosteluja, joiden avulla voi löytää käyttökelpoisia lähteitä.

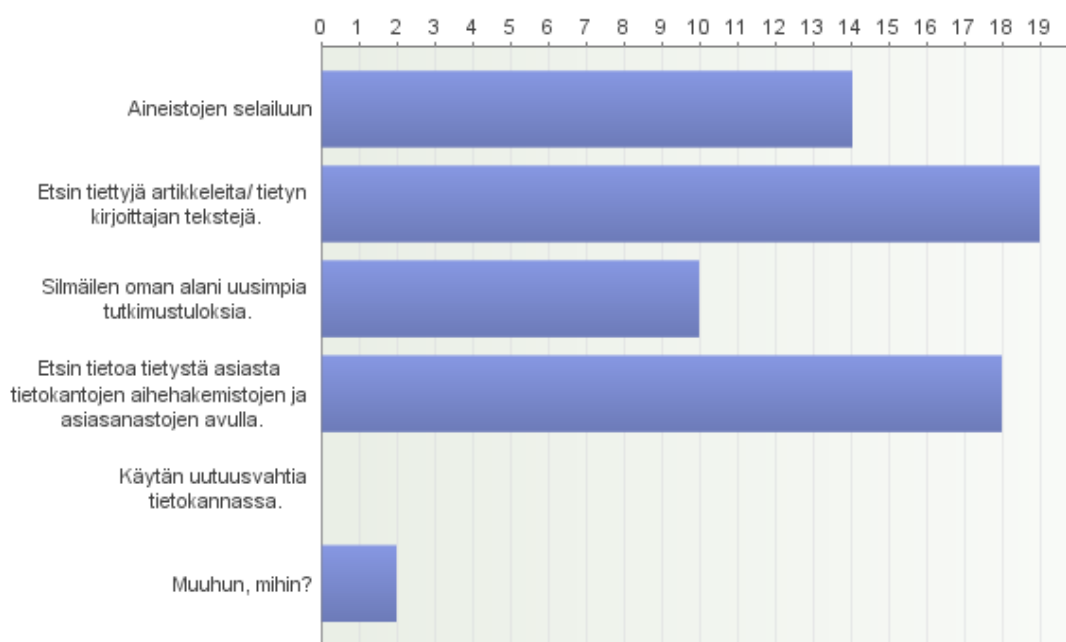
Vaikka kaikki vastaajat kertoivat käyttävänsä e-aineistoja ja kehuivat niitä helppoiksi ja käteviksi, oli kiinnostavaa kuulla, miksi joitakin tietyn tyyppisiä e-aineistoja ei käytetä. Tätä kysyttiin avoimella, vapaaehtoisella kysymyksellä. Kuusi vastaajaa vastasi kysymykseen. Yksi vastaaja ei osannut yksilöidä mitään tietyn tyyppisiä e-aineistoja. Toinen kertoi, ettei ole ainakaan toistaiseksi käyttänyt lainkaan äänitetietokantoja, koska ei ole yksinkertaisesti tarvinnut niitä. Kolme vastaajaa mainitsi, ettei käytä mielellään e-kirjoja, sillä niiden käytettävyys on useimmiten huono. Lisäksi yksi vastaaja totesi, ettei käytä maksullisia tietokantoja.

Vain kuusi vastaajaa oli tutustunut Turun yliopiston ResearchGuides-oppaisiin (kuvio 6). He olivat kokeneet ne hyödyllisiksi ja selkeiksi sekä suuntaa-antaviksi. Yksi vastaaja kertoi tutustuneensa palveluun vain pinnallisesti ja toinen totesi, että voisi tutustua siihen nyt uudelleen, sillä edellisestä kerrasta oli jo aikaa. Vastaajista 14 ei ollut tutustunut ResearchGuides-oppaisiin. Kolme vastaajaa ei ollut kokenut tarvetta käyttää oppaita ja neljä kertoi, ettei palvelun kokeilemiseen ollut ollut aikaa. Heistä yksi oli kerran yrittänyt, mutta palvelussa oli juuri silloin ollut jokin häiriö. Yleisin syy palvelun käyttämättömyyteen oli kuitenkin se, että siitä ei tiedetty: vastaajista peräti seitsemän kertoi, ettei ollut tiennyt ResearchGuides-palvelun olemassaolosta.

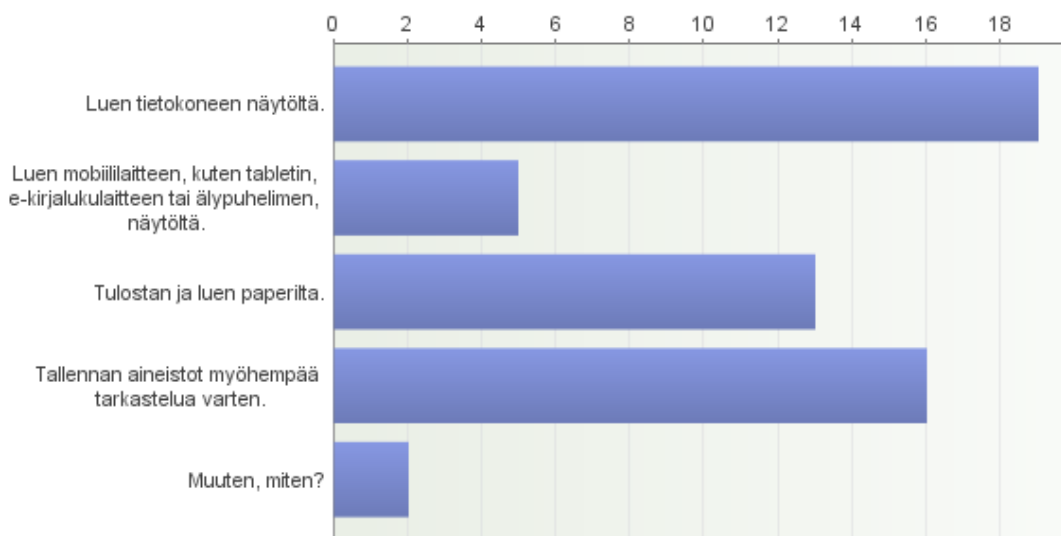
Kuvio 6. Tutustuminen ResearchGuides-oppaisiin.

Yhtä lukuun ottamatta kaikki vastaajat kertoivat käyttävänsä e-aineistoja erityisesti etsiessään tiettyjä artikkeleita tai tietyn kirjoittajan tekstejä (kuvio 7). Suosituttua oli myös tietokantojen aihehakemistojen ja asiasanastojen hyödyntäminen etsittäessä tietoa tietystä aiheesta. Vastaajista 14 kertoi käyttävänsä e-aineistoja aineistojen selailuun ja kymmenen oman alansa uusimpien tutkimustulosten silmäilyyn. Lisäksi yksi vastaaja kertoi lataavansa äänitteitä ja audiovisuaalisia dokumentteja. Kukaan vastaajista ei kertonut käyttävänsä uutuuksia tietokannassa. Kysymykseen sai valita useita vastausvaihtoehtoja.

Kuvio 7. E-aineistojen käyttö.

Vastaajilta kysyttiin myös, miten he käyttävät e-aineistoja (kuvio 8). Vastausvaihtoehtoja sai valita useamman kuin yhden. Lähes kaikki vastaajat kertoivat lukevansa e-aineistoja tietokoneen näytöltä. Vastaajista 16 kertoi tallentavansa aineistot myöhempää tarkastelua varten. Myös tulostaminen ja paperilta lukeminen oli melko suosittua, mutta vain viisi vastaajaa kertoi lukevansa aineistoja mobiililaitteen näytöltä. Yksi vastaaja mainitsi tekevänsä merkintöjä sähköisesti pdf-tiedostoihin ja toinen kuuntelevansa äänitteitä tietokoneelta.

Kuvio 8. E-aineistojen käyttötavat.

Jos saatavana on sama aineisto sekä painettuna että e-versiona, puolet vastaajista valitsee painetun ja puolet e-version. Vastauksia sai halutessaan täydentää kertomalla, miksi valitsee kyseisen version, ja kaikki vastaajat tekivätkin näin. Ne vastaajat, jotka kertoivat valitsevansa painetun aineiston, totesivat, että painettua on mukavampi lukea ja siihen on helpompi tehdä muistiinpanoja. Myös selailu ja liikkuminen osioiden välillä on helpompaa. Moni kertoi valitsevansa painetun version erityisesti silloin, jos lähde on oman työn kannalta erityisen merkittävä ja siihen haluaa syventyä.

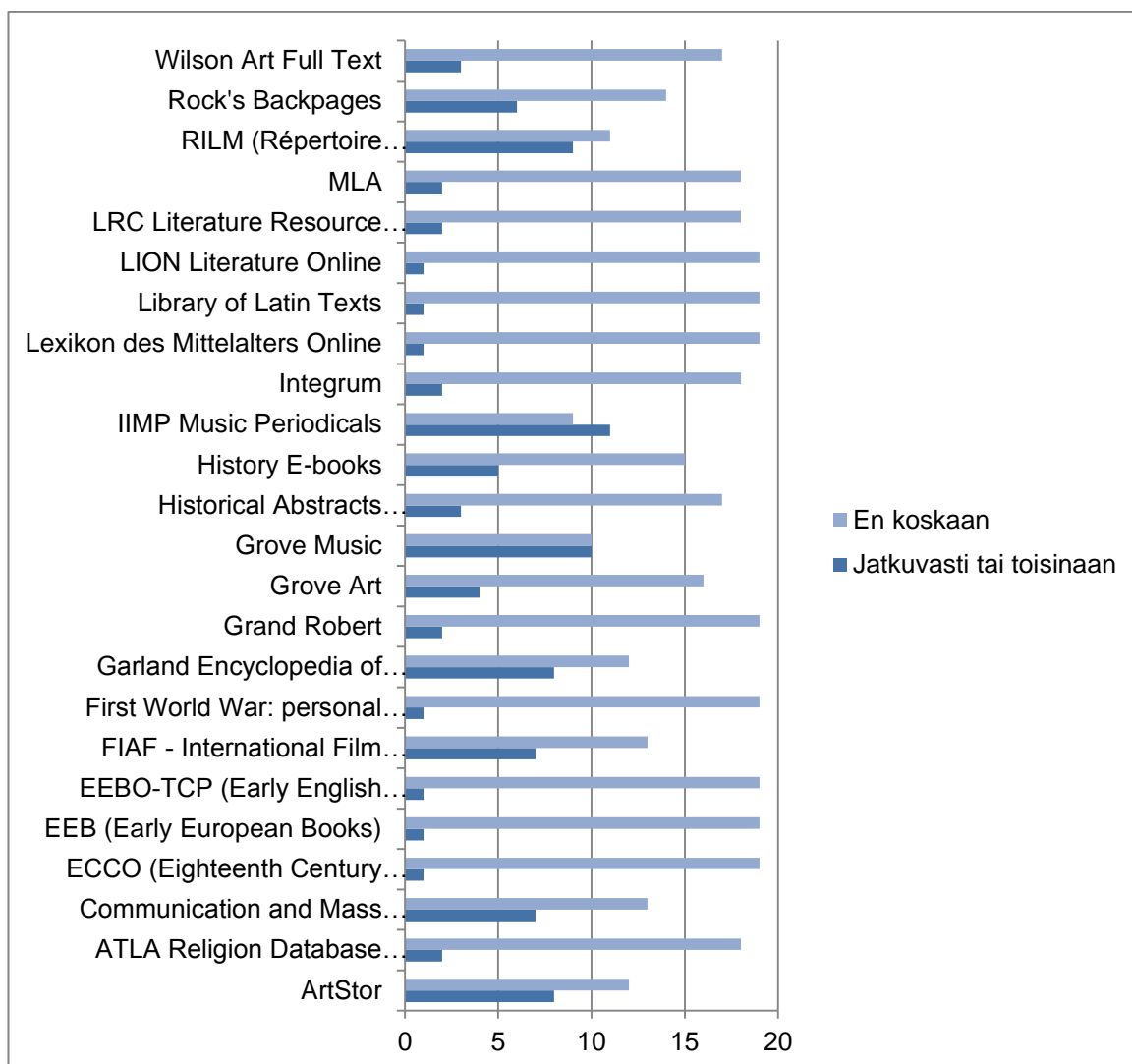
E-versiota suosittiin sen helppouden, nopeuden ja ekologisuuden vuoksi. Erityisesti lehdistä valittiin mieluummin e-versio, kirjoista sen sijaan painettu. Moni vastaaja sanoi valitsevansa e-version, kunhan sen tallentaminen ja tulostaminen on mahdollista. Useat vastaajat kuitenkin totesivat, etteivät voi sanoa valitsevansa aina jommankumman, vaan valinta riippuu lähteen tärkeydestä, käyttö-tarkoituksesta ja saatavuudesta.

5.2 Verkkoaineistot

Tieteenalakirjasto Logoksen kannalta oli mielenkiintoista kuulla, käyttävätkö tutkijat sen tarjoamia e-aineistoja. Eri aineistojen käyttöä tiedusteltiin kolmen taulukon avulla (liite 2). Taulukoissa lueteltiin tieteenalakirjasto Logoksen tarjoamia humanistisia verkkoaineistoja sekä taiteen tutkimuksen ja historia-aineiden kausijulkaisuja. Vastaajia pyydettiin valitsemaan jokaisen aineiston osalta, käyttävätkö he sitä jatkuvasti, toisinaan vai eivät koskaan. Kysymys oli teknisesti mahdoton toteuttaa Webropol-kyselyohjelmistolla siten, että vastaajat olisivat voineet valita jokaista aineistoa koskien vain yhden vastauksen. Vastaajat olivat kuitenkin ilmeisesti ymmärtäneet kysymyksen oikein, sillä vain yhtä aineistoa koskien oli vastauksia annettu 21.

Ensimmäisessä taulukossa (liite 2) lueteltiin tieteenalakirjasto Logoksen tarjoamia humanistisia verkkoaineistoja. Verkkoaineistoja oli luettelossa kaikkiaan 24, joista seitsemää kerrottiin käytettävän jatkuvasti. Useimpia näistä seitsemästä aineistosta kertoi käyttävänsä jatkuvasti vain yksi vastaajaa. Kokotekstejä sisältävä musiikin hakuteos Grove Music oli suosituin jatkuvasti käytettävä verkkoaineisto, sitä kertoi käyttävänsä jatkuvasti kuusi vastaajaa. Toinen useamman käyttäjän suosima verkkoaineisto oli musiikin viitetietokanta RILM (Répertoire internationale de littérature musicale), jota kertoi käyttävänsä jatkuvasti kolme vastaajaa. Sen sijaan kaikkia tarjottuja verkkoaineistoja käytettiin toisinaan, mutta näistäkin kahdeksaa kertoi käyttävänsä toisinaan vain yksi vastaaja.

Kuvioon 9 on koottu vastaajien humanististen verkkoaineistojen käyttö. Vastausvaihtoehdot ”jatkuvasti” ja ”toisinaan” on yhdistetty, jolloin kuviosta nähdään helpommin, mitä aineistoja käytetään ja minkä aineistojen käyttö on melko vähäistä. Suosituimpia verkkoaineistoja olivat musiikkialan lehtien viite- ja kokotekstitietokanta IIMP Music Periodicals, jota kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan 11 vastaajaa, Grove Music, jota kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan kymmenen vastaajaa sekä RILM (Répertoire internationale de littérature musicale), jota kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan yhdeksän vastaajaa.

Kuvio 9. Tieteenalikirjasto Logoksen tarjoamien humanististen verkkoaineistojen käyttö.

Kaikkein vähiten käytettiin seuraavia verkkoaineistoja: ECCO (Eighteenth Century Online), EEB (Early European Books), EEBO-TCP (Early English Books Online), First World War: personal experiences, Lexikon des Mittelalters Online, Library of Latin Texts ja LION Literature Online. Näistä verkkoaineistoista joista kertoi käyttävänsä toisinaan vain yksi vastaaja.

5.3 Kausijulkaisut

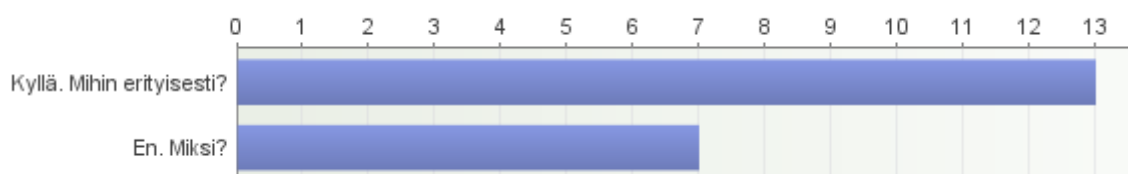
Toisessa taulukossa (liite 2) tiedusteltiin vastaajien käyttämiä, tieteenalakirjasto Logoksen vuonna 2013 ostamia taiteiden tutkimuksen kausijulkaisuja, joita oli kaikkiaan 53. Kausijulkaisuista 12 oli sellaisia, joita kukaan vastaajaa ei käytä koskaan ja kahdeksan sellaisia, joita yksi käyttäjä kertoi käyttävänsä toisinaan. Suosituin kaikista taiteiden tutkimuksen kausijulkaisuista oli Kulttuuritutkimus, jota 15 vastaajaa kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan. Seuraavaksi suosituimpia olivat Popular Music, jolla on käyttäjiä jatkuvasti tai toisinaan 13 sekä Jyväskylän yliopiston julkaisema Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja, jota kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan 11 vastaajaa. Tampereen tutkijanaiset ry:n julkaisemaa Naistutkimusta sekä Sight and Sound -julkaisua kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan kymmenen vastaajaa. Muita melko suosittuja jatkuvasti tai toisinaan käytettäviä kausijulkaisuja olivat Film Quarterly sekä Filmihullu ry:n julkaisu Filmihullu, joista kumpikin sai yhdeksän mainintaa.

Viimeinen taulukko käsitteli tieteenalakirjasto Logoksen vuonna 2013 ostamia historia-aineiden kausijulkaisuja, joita oli yhteensä 28 (liite 2). Kausijulkaisuista viittä ei käytetty lainkaan. Julkaisuista 11 oli sellaisia, joita yksi vastaaja kertoi käyttävänsä toisinaan. Historia-aineiden kausijulkaisuista suosituimpia olivat Historiallinen aikakauskirja ja Journal of European Popular Culture, joita kumpaakin kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan 11 vastaajaa. Seuraavaksi eniten käytettiin Suomen fenomenologisen instituutin julkaisemaa Niin & näin: filosofista aikakauslehteä: sitä kertoi käyttävänsä jatkuvasti tai toisinaan yhdeksän vastaajaa.

5.4 Turun yliopiston kirjaston palvelut

Vastaajista 13 kertoi olevansa tyytyväinen Turun yliopiston kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin (kuvio 10). Vastausta sai täydentää halutessaan omin sanoin. Vastaajat kertoivat kokevansa kirjaston e-aineistotarjonnan monipuoliseksi ja laajaksi. Yksi vastaaja oli erityisen tyytyväinen siihen, että oman alan kirjallisuut-

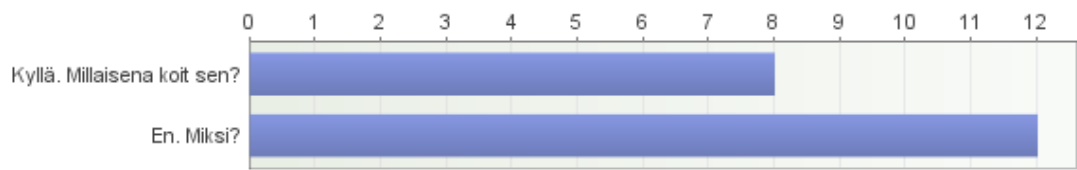
ta on saatavilla e-aineistona. Osa vastaajista mainitsi tiettyjä tietokantoja, joiden saatavuutta he pitivät tärkeänä. Näitä olivat rock-musiikkiaiheisten lehtiartikkelien arkisto Rock's Backpages ja e-kirjatiekanta Ebrary sekä sanakirjat, ensyklopediat ja artikkelitietokannat. Yleensäkin Nelli-portaalin kautta saavutettavia aineistoja pidettiin tärkeinä.

Kuvio 10. Tyytyväisyys Turun yliopiston kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin.

Seitsemän vastaajaa kertoi, ettei ole tyytyväinen Turun yliopiston kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin (kuvio 10). Tyytymättömyyteen vaikutti olevan kaksi syytä: se, ettei kaikkea tarvittavaa aineistoa ole saatavilla ja se, että tietokanta on hankala käyttää. Usea vastaaja mainitsi lehtien embargon, jolla tarkoitetaan kustantajan määrittämää viivettä lehden saatavuudessa. Lehtien uusimmat numerot ilmestyvät välittäjän palveluun usein vasta 3–12 kuukauden kuluttua. (Kansalliskirjasto 2013.) Tällöin tutkijoilla ei ole pääsyä alansa tuoreimpaan tutkimukseen, mitä pidettiin käsittämättömänä. Turun yliopiston tutkijoiden pelättiin jäävän syrjään ajankohtaisesta tutkimuskeskustelusta. Tietokannan hankalan käytön mainitsi kaksi vastaajaa, joista toinen kertoi kokevansa Nelli-portaalin käyttämisen vaikeaksi. Toisen vastaajan mukaan palvelu on Helsingin yliopiston tunnuksilla helppokäyttöisempi.

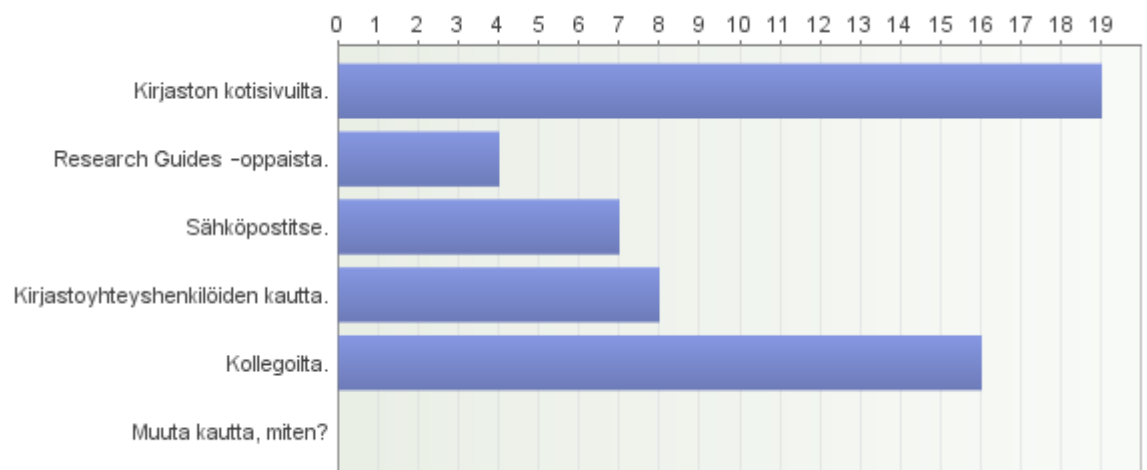
Vastaajilta kysyttiin, ovatko he osallistuneet kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen (kuvio 11). Kahdeksan vastaajaa kertoi osallistuneensa siihen, joskin useita vuosia sitten. Useimmat olivat kokeneet sen silloin hyödyllisenä ja tarjonneen hyvän perustan. Yksi vastaaja olisi kaivannut opetukseen oman alan aineistoihin tutustumista, vaikka periaate tulikin tutuksi. Toinen totesi, että kertaus olisi tarpeen.

Kuvio 11. Osallistuminen kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen.

Vastaajista 12 ei ollut osallistunut tiedonhaun opetukseen. Kolme heistä kertoi, ettei ollut ehtinyt ja yksi ei ollut vielä perehtynyt asiaan. Yksi vastaaja ei ollut kokenut tarvitsevansa opetusta ja yksi ei ollut tiennyt, että sellaista on tarjolla. Kaksi vastaajaa kertoi asuvansa ja työskentelevänsä toisessa kaupungissa, joten osallistuminen tiedonhaun opetukseen ei ollut sen vuoksi ollut mahdollista.

Kirjaston palveluista ja aineistoista vastaajat kertoivat saavansa tietoa pääasiassa kirjaston kotisivuilta. Kysymys oli pakollinen ja siihen sai valita useita vastausvaihtoehtoja. Vastaukset on koottu kuvioon 12. Vastaajista 19 mainitsi kirjaston kotisivut. Myös kollegat ovat tärkeitä tiedonlähteitä: 16 vastaajaa kertoi saavansa tietoa heiltä. Kahdeksan vastaajaa mainitsi kirjastoyhteyshenkilön ja seitsemän sähköpostin tiedonlähteekseen. Neljä vastaajaa kertoi saavansa tietoa ResearchGuides-oppaista.

Kuvio 12. Tiedon saaminen kirjaston palveluista ja aineistoista.

Lopuksi vastaajat saivat esittää vapaasti tiedonvälitykseen ja palveluihin liittyviä toiveitaan kirjastolle. Kahdeksan vastaajaa kertoi tiedonvälitykseen liittyviä toiveitaan. Tiedonvälitykseen oltiin melko tyytyväisiä, mutta viestinnältä toivottiin selkeyttä ja selkokielisyyttä sekä aktiivisuutta. Esimerkiksi yleisiä viestejä oppiaineen sähköpostilistalle kaivattiin enemmän. Toisaalta eräs vastaaja oli tyytyväinen aktiivisuuteen ja kiitti siitä, että ajankohtaisista asioista on tiedotettu etukäteen. Verkkosivuilta toivottiin selkeyttä. Sivuuudistuksen todettiin aluksi vaikeuttaneen tiedonhakua, kun tarpeelliset tiedot eivät löytyneetkään sieltä, mistä niitä oli totuttu etsimään. Lisäksi yksi vastaaja toivoi, että tietokanta olisi helpompi käyttää.

Vastaajista 11 esitti kirjaston palveluihin liittyviä toiveita. Erityisesti toivottiin koulutusta eri palveluiden käytössä sekä mahdollisuutta henkilökohtaiseen opastukseen jatkossakin. Vastaajat olivat huolissaan, että kirjaston osaavasta henkilökunnasta joudutaan tulevaisuudessa kustannussyistä tinkimään. Eräs vastaaja toivoi, että kirjasto miettisi keinoja, joilla kirjaston tarjoamien audiovisuaalisten palveluiden käyttöä saataisiin lisättyä.

Moni toivoi lisää e-aineistoja. Erityisesti kaivattiin tuoreempia lehtiä sekä laajempaa e-lehtivalikoimaa. Erikseen mainittiin Taylor & Francis -kustantamon lehdet. Myös e-kirjoja haluttiin lisää ja niiden toivottiin olevan helppokäyttöisempiä. Kuitenkin myös perinteisemmät kirjastopalvelut koettiin tärkeiksi: eräs vastaaja toivoi tulostus-, skannaus- ja kopiointimahdollisuutta ja toinen halusi varmistaa, että myös painettuja kirjoja on edelleen saatavilla. Lisäksi toivottiin pitkiä laina-aikoja tutkijoille ilman, että opiskelijoiden lainausmahdollisuudet heikkenevät.

Kyselyn lopuksi vastaajat saivat vielä lähettää kirjastolle terveisiä. Musiikintutkimuksen e-lehtiä toivottiin lisää ja tilattujen kirjojen toimitukseen ripeyttä. Eräs vastaaja oli hyvin huolissaan lehtien embargosta. Yliopiston strategisena tavoitteena on kansainvälisen tutkimuksen kehittäminen, mutta ilman pääsyä ajankohtaiseen tutkimustietoon se lienee hankalaa. Vastaaja ymmärsi, että kyse on resursseista, mutta totesi, että mikäli opetus- ja tutkimushenkilökunta voi mitenkään vaikuttaa resurssien parantamiseen, on siihen varmasti laajaa valmiutta.

Kirjastoon ja sen henkilökuntaan oltiin kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväisiä. Moni kiitti ystävällisestä ja selkeästä palvelusta.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoille suunnattu kyselytutkimus osoitti, että kuten monissa aiemmissakin tiedonhankintatutkimuksissa (esim. Lindström 2004, Merimaa 2012), suosituimpia tiedonlähteitä olivat käyttäjille ennestään tutut, hyviksi havaitut lähteet, kuten aiempien tutkimusten lähdeluettelot. Tiedonhankintakanavissa suosittiin kollegoita sekä kirjaston verkkosivuja, mutta suosituin kanava oli kuitenkin Google.

Se, että yksikään vastaaja ei kertonut käyttävänsä uutuuksia tietokannassa, ei ollut yllättävää, sillä esimerkiksi FinELibin kyselyssä vain kolme prosenttia vastaajista kertoi löytävänsä tarvitsemansa tiedon säännöllisesti RSS-syötteistä. FinELibin kyselyssä ei tiedusteltu sitä, kuinka moni vastaaja tilasi RSS-syötteitä. (Merimaa 2012, 32.) Toisin kuin FinELibin kyselyssä (Merimaa 2012, 20, 31), vastaajien iällä ei ollut juuri vaikutusta siihen, miten e-aineistojen käyttöä kuvailtiin.

Ihmiset helposti kuvittelevat tietävänsä ja tuntevansa kaikki tarvitsemansa tiedonlähteet ja osaavansa käyttää niitä, vaikka todellisuudessa näin ei olisikaan. Tutustuminen uusiin tiedonhakupoihin voi auttaa löytämään vielä relevantimpia lähteitä. Toisaalta on muistettava, että uuden opettelu vie usein aikaa ja muita resursseja, jolloin tutuissa menetelmissä pysyminen voikin olla lopulta tehokkaampaa. Mehon ja Tibbon tiedonhankintamallissa (2003) etsimiseen liittyy juuri tämä syklisyys: jos tiedonlähde on vieraampi tai tiedontarve monimutkaisempi, tiedontarvitsija joutuu palaamaan yhä uudelleen etsimisvaiheeseen.

Myös Leckie ja Pettigrew (1997) painottavat tiedonhankintamallissaan tietoisuutta tiedonlähteistä. Tietoisuus helposta pääsystä tiedonlähteelle, tiedonlähteen tuttuus ja aiempi menestykseläs käyttö sekä lähteen käyttöön kuluvat ajalliset ja rahalliset resurssit ohjaavat tiedonlähteen valintaa. (Leckie & Pettigrew 1997, 102–103.) Toisaalta tärkeää on myös tietoisuus siitä, ettei tiedä kaikkia tiedonlähteitä. Musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoille suunnatussa kysely-

lyssä eräs vastaajaa kertoi, ettei hän ei käytä niitä aineistoja, joiden olemassaolosta hän ei tiedä.

Mehon ja Tibbon (2003, 581) tiedonhankintamallissa yhtenä elementtinä on pääsy tiedonlähteille. Myös tämä kävi ilmi kyselytutkimuksen vastauksista. Vastajat kertoivat, että he eivät käytä maksullisia tietokantoja. Pääsy muodostuu tiedonhankinnan esteeksi myös e-lehtivalikoiman kohdalla, kun embargon vuoksi käytettävissä ei ole uusinta tutkimustietoa. Ne, joilla oli pääsy muiden organisaatioiden tietokantoihin, kertoivat käyttävänsä myös niitä. Eräs vastaaja kertoi käyttävänsä pääasiassa Helsingin yliopiston kirjaston Helka-tietokantaa, sillä hän koki sen Turun yliopiston Volter-tietokantaa ja Nelli-portaalia helpomaksi käyttää. Näin siis vähemmän vaivan periaate (Zipf 1949, Haasion & Savolaisen 2004, 45 mukaan) toteutuu, vaikka tiedonlähteille on monta eri reittiä. Toisaalta vastaajat kertoivat käyttävänsä e-aineistoja juuri siksi, että pääsy niihin on helppoa. Enää ei olla riippuvaisia oman kirjaston fyysisestä kokoelmasta vaan periaatteessa myös muiden kaupunkien ja maiden e-kokoelmat ovat käytettävissä. Käytännössä esteeksi saattavat kuitenkin edelleen muodostua taloudelliset resurssit tai käyttöoikeudet.

7 LOPUKSI

Melko suuren osan kyselytutkimuksesta muodostivat tieteenalakirjasto Logoksen tarjoamien verkkoaineistojen ja vuonna 2013 ostettujen kausijulkaisujen käyttöä koskevat kysymykset. Kysymyksen muotoilu ei ollut paras mahdollinen ja vastauksia oli vaikea tulkita. Suurinta osaa aineistoista kertoi käyttävänsä vain muutama vastaaja, mutta mitä siitä voidaan päätellä? Oikeastaan vain se, että lähes kaikille aineistoille löytyy ainakin satunnaisia käyttäjiä. Se, ovatko aineistot käyttäjilleen keskeisiä vai tulisivatko he mainiosti toimeen myös ilman niitä, ei käy vastauksista ilmi.

Kysymykset eivät kuitenkaan olleet varsinaisesti turhia: ne esittelivät aineistoa, josta kaikki vastaajat eivät välttämättä olleet tietoisia. Voi olla, että joku vastaajista löysi itselleen relevanttia materiaalia. Olisikin mielenkiintoista tutkia kyselyssä lueteltujen verkkoaineistojen ja kausijulkaisujen käyttöä nyt kyselyn tekemisen jälkeen. Onko aineistojen käyttö lisääntynyt, kun kohderyhmää on muistutettu niiden olemassaolosta?

Uskon, että kysely toimi muutenkin kirjaston palvelujen markkinointimateriaalina. Esimerkiksi ResearchGuides-oppaita koskeva kysymys sekä kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen liittyvä kysymys herättivät vastaajissa mielenkiinnon näitä palveluita kohtaan. Useat vastaajat kertoivat, etteivät he olleet aikaisemmin kuulleet ResearchGuides-oppaista. Myös palveluun jo aiemmin tutustunut vastaaja totesi, että nyt olisi hyvä hetki tutustua siihen uudelleen. Moni kertoi samoin kaipaavansa tiedonhakutaitojen kertausta kirjaston tarjoamaan opetukseen osallistumalla.

Kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen osallistuminen voisi auttaa tutkijoita löytämään esimerkiksi uusia tapoja käyttää Nelli-portaalia tai tutustuttaa heidät ResearchGuides-oppaisiin. Kyselyyn vastanneista kuusi oli tutustunut ResearchGuides-oppaisiin. Heistä neljä kertoi saavansa tietoa kirjaston tarjoamista palveluista nimenomaan näistä oppaista.

Kun asiakkailta kysytään säännöllisesti tarpeista ja toiveista kirjaston palvelujen suhteen, he saavat kokea, että heitä kuunnellaan ja heistä välitetään. Avoin vuoropuhelu kirjaston ja asiakkaiden välillä helpottuu myös arjessa: asiakkaiden on luontevampaa pyytää tiedonhakuapua tai esittää hankintapyyntöjä, kun keskusteluyhteys on luotu. Tieteenalikirjasto Logoksella ei tosin ole aiemminkaan ollut ongelmia asiakkaiden kanssa kommunikoinnissa.

LÄHTEET

- Alaterä, A. & Halttunen, K. 2002. Tiedonhaun perusteet - osa lukutaitoa. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.
- Case, D. O. 2002. Looking for information. A survey of research on information seeking, needs, and behavior. San Diego: Academic Press.
- Ellis, D. 1989. A behavioural model for information retrieval system design. *Journal of Information Science*. 15(4-5), 237–247.
- Haasio, A. & Savolainen, R. 2004. Tiedonhankintatutkimuksen perusteet. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.
- IIPC. 2013. The International Institute for Popular Culture. Viitattu 4.12.2013. <http://iipcblog.wordpress.com/>
- Ingwersen, P. 1992. Information retrieval interaction. London: Taylor Graham.
- Järvelin, K. 1995. Tekstitiedonhaku tietokannoista. Johdatus periaatteisiin ja menetelmiin. Espoo: Suomen ATK-kustannus.
- Järveläinen, L. 2013. Verkkosivujen uudistus vaatii uutta ajattelua. *Signum 2: 2013*. Viitattu 12.12.2013. <http://ojs.tsv.fi/index.php/signum/article/view/8469/6335>
- Kansalliskirjasto 2013. FinELib-sanasto. Viitattu 13.12.2013. <https://wiki.helsinki.fi/display/FinELib/FinELib-sanasto>
- Leckie, G. I. & Pettigrew, K. E. 1997. A general model of the information seeking of professionals: role theory through the back door? Teoksessa Vakkari, P.; Savolainen, R. & Dervin, B. (toim.) *Information seeking in context. Proceedings of an international conference on research in information needs, seeking and use in different contexts, 14-16 August 1996, Tampere, Finland*. London: Taylor Graham, 99–110.
- Lindström, P. 2004. Tiedonhankinta Suomen Pankin tutkimus- ja selvitystyössä. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Lönnqvist, H. 2003. Humanistiska forskningsprocesser och informationssökare. Typologier för informationssökande forskare. Väitöskirja. Tampereen yliopisto. Informaatitieteiden tiedekunta. Tammerfors: Tampere University Press. Viitattu 8.12.2013. <http://urn.fi/urn:isbn:951-44-5630-0>
- Meho, L. I. & Tibbo, H. R. 2003. Modeling the information-seeking behavior of social scientists: Ellis's study revisited. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*. Vol. 54, No 6/2003, 570–587. Viitattu 8.12.2013 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/asi.10244/pdf>
- Merimaa, M. 2012. Tieto tutkijan työpöydälle! – Raportti elektronisten aineistojen käytöstä tutkimustyössä. Helsingin yliopiston hallinnon julkaisuja 79; Raportit ja selvitykset. Helsinki: Helsingin yliopisto. Viitattu 8.12.2013. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201203191575>
- Savolainen, R. 1999. Tiedontarpeet ja tiedonhankinta. Teoksessa Mäkinen, I. (toim.) *Tiedon tie. Johdatus informaatiotutkimukseen*. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy, 73–109.
- Tenopir, C. & King, D. W. 2000. *Towards electronic journals: realities for scientists, librarians, and publishers*. Washington, DC: SLA Publishing.

Tenopir, C. 2003. Use and Users of Electronic Library Resources: An Overview and Analysis of Recent Research Studies. Washington, DC: Council on Library and Information Resources. Viitattu 11.12.2013. http://works.bepress.com/carol_tenopir/92/

Turun yliopisto 2013a. Kirjaston toiminta. Viitattu 8.12.2013.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/kirjasto/toiminta/Sivut/home.aspx>

Turun yliopisto 2013b. Historia. Viitattu 8.12.2013.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/kirjasto/toiminta/historia/Sivut/home.aspx>

Turun yliopisto 2013c. Tieteenalikirjasto Logos. Viitattu 8.12.2013.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/kirjasto/kirjastot-ja-aukioloajat/logos/Sivut/home.aspx>

Turun yliopisto 2013d. Kirjasto. Viitattu 3.12.2013.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/kirjasto/researchguides/Sivut/home.aspx>

Turun yliopisto 2013e. ResearchGuides. Viitattu 3.12.2013. <http://libguides.utu.fi/>

Turun yliopisto 2013f. Musiikkitiede. Viitattu 4.12.2013.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/hum/yksikot/musiikkitiede/Sivut/home.aspx>

Zipf, G. K. 1949. Human behavior and the principle of least effort. An introduction to human ecology. Cambridge, Mass.: Addison-Wesley Press.

Kysely e-aineistoista Turun yliopiston musiikkitieteen ja populaarikulttuurin tutkijoille

Taustatietoja

1.

Syntymävuotesi:

*

2. Sukupuolesi: *

Mies

Nainen

3. Tutkimusalasasi/ oppiaineesi: *

Tiedonhaku ja e-aineistojen käyttö

4. Miten aloitat tiedonhaun? *

- Tutkin aiempien aihepiiriä käsittelevien tutkimusten lähdeluetteloita.
- Googlaan.
- Etsin sopivia tiedonlähteitä Turun yliopiston kirjaston ResearchGuides-oppaista.
- Kirjaudun Turun yliopiston Nelliportaaliin.
- Menen kirjastoon.
- Muuten, miten?
- _____

5. Käytätkö työssäsi e-aineistoja? *

Kyllä. Miksi?

En. Miksi?

6. Minkälaisia e-aineistoja käytät? *

 Viitetietokantoja E-kirjoja E-lehtiä (artikkeleita)

Äänitetietokantoja, jos niin mitä?

Avoimen verkon aineistoja, jos niin mitä?

 Muita, mitä?

7. Minkälaisia e-aineistoja et käytä? Miksi?

8. Oletko tutustunut Turun yliopiston kirjaston ResearchGuides-oppaisiin? *

Kyllä. Millaisina olet kokenut ne?

En. Miksi?

9. Mihin käytät e-aineistoja? *

Aineistojen selailuun

Etsin tiettyjä artikkeleita/ tietyn kirjoittajan tekstejä.

Silmäilen oman alani uusimpia tutkimustuloksia.

Etsin tietoa tietystä asiasta tietokantojen aihehakemistojen ja asiasanas-
tojen avulla.

Käytän uutuuksia tietokannassa.

Muuhun, mihin?

10. Miten käytät e-aineistoja? *

Luen tietokoneen näytöltä.

Luen mobiililaitteen, kuten tabletin, e-kirjalukulaitteen tai älypuhelimien, näytöltä.

Tulostan ja luen paperilta.

Tallennan aineistot myöhempää tarkastelua varten.

Muuten, miten?

11. Jos saatavana on sama aineisto sekä painettuna että e-versiona, kumman valitset? *

Painetun. Miksi?

E-version. Miksi?

Verkkoaineistot

12. Kuinka usein käytät seuraavia humanistisia verkkoaineistoja? (Tieteenalakirjasto Logos) *

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan
ArtStor	☐	☐	☐
ATLA Religion Database with ATLASerials	☐	☐	☐
Communication and Mass Media Complete (2013-)	☐	☐	☐
ECCO (Eighteenth Century Online)	☐	☐	☐
EEB (Early European Books)	☐	☐	☐

EEBO-TCP (Early English Books Online)	☐	☐	☐
FIAF - International Film Archive	☐	☐	☐
First World War: personal experiences	☐	☐	☐
Garland Encyclopedia of World Music	☐	☐	☐
Grand Robert	☐	☐	☐
Grove Art	☐	☐	☐
Grove Music	☐	☐	☐
Historical Abstracts (ABC_CLIO)	☐	☐	☐
History E-books	☐	☐	☐
IIMP Music Periodicals	☐	☐	☐
Integrum	☐	☐	☐
Lexikon des Mittelalters Online	☐	☐	☐
Library of Latin Texts	☐	☐	☐
LION Literature Online	☐	☐	☐
LRC Literature Resource Center	☐	☐	☐
MLA	☐	☐	☐
RILM (Répertoire internationale de littérature musicale)	☐	☐	☐
Rock's Backpages	☐	☐	☐
Wilson Art Full Text	☐	☐	☐

Kausijulkaisut

13. Kuinka usein käytät seuraavia taiteiden tutkimuksen kausijulkaisuja? (Tieteenalakirjasto Logos, ostot v. 2013) *

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan
Acta musicologica / Société internationale de musicologie	☐	☐	☐
Arkkitehti : Suomen arkkitehtiliiton julkaisu / Suomen arkkitehtiliitto	☐	☐	☐
Arts and health	☐	☐	☐
Costerus	☐	☐	☐
Critical inquiry	☐	☐	☐
Deutsche Vierteljahrsschrift für Literaturwissenschaft und Geistesgeschichte	☐	☐	☐
Film quarterly	☐	☐	☐
Filmihullu / julkaisija Filmihullu ry.	☐	☐	☐
Frieze: contemporary art and culture	☐	☐	☐
Genre / State university of New York college at Plattsburgh. English department	☐	☐	☐
Girlhood studies	☐	☐	☐
Granta	☐	☐	☐
Journal of music theory / Yale university	☐	☐	☐
Journal of radio and audio media	☐	☐	☐
Journal of Scandinavian cinema	☐	☐	☐
Journalisti	☐	☐	☐

Kirjallisuudentutkimuksen aikakauslehti Avain / julkaisija: Kirjallisuudentutkijain seura	☐	☐	☐
Kritiikin uutiset / julk. Suomen arvostelijain liitto	☐	☐	☐
Kulttuuritutkimus	☐	☐	☐
Lumooja : kirjallisuuslehti / Kirjoittajayhdistys Kapustarinta ry.	☐	☐	☐
Media & viestintä : kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen lehti / Tiedotusopillinen yhdistys, Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos	☐	☐	☐
Naistutkimus / julk. Tampereen tutkijainaset ry.	☐	☐	☐
Narrative inquiry	☐	☐	☐
New writing	☐	☐	☐
New York review of books	☐	☐	☐
NORDICOM-information : medie- och kommunikationsforsk. i Norden	☐	☐	☐
NORDICOM-review of Nordic mass communication research	☐	☐	☐
Nuori voima (Sisältää myös Kritiikki-lehden nrot)	☐	☐	☐
Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja / Jyväskylän yliopisto	☐	☐	☐
Obsidia: literature in the African diaspora	☐	☐	☐

Onnimanni : Suomen nuorisokirjallisuuden instituutin tiedote	☐	☐	☐
Parkett	☐	☐	☐
Parnasso	☐	☐	☐
Popular music	☐	☐	☐
Quarterly review of film and video	☐	☐	☐
Ruumiin kulttuuri / Suomen dekkariseura	☐	☐	☐
Salmagundi / Skidmore College	☐	☐	☐
Sculpture journal	☐	☐	☐
Sight and sound	☐	☐	☐
Suomen lehdistö : lehdistön ammattilehti / Suomen sanomalehdenkustantajain liitto	☐	☐	☐
Synteesi : Suomen taidekasvatuksen tut- kimusseura ry:n ja Jyväskylän yliopiston taidekasvatuksen laitoksen julkaisu	☐	☐	☐
Taide / Suomen taiteilijaseura	☐	☐	☐
Taide ja design	☐	☐	☐
Taidehistoriallisia tutkimuksia / Taidehisto- rian seura	☐	☐	☐
Teatteri ja tanssi	☐	☐	☐
Tidskrift för litteraturvetenskap / Förening- en för utgivande av Tidskrift för litteratur- vetenskap	☐	☐	☐
Tiede & edistys : Tutkijaliiton aikakauslehti	☐	☐	☐

TLS: Times literary supplement	☐	☐	☐
Tuli&savu : runouslehti / julkaisija: Runoyhdistys Nihil interit ry.	☐	☐	☐
Twentieth-century music	☐	☐	☐
Word and image	☐	☐	☐
World of music / International Music Council	☐	☐	☐
Zeitschrift für Kunstgeschichte	☐	☐	☐

14. Kuinka usein käytät seuraavia historia-aineiden kausijulkaisuja? (Tieteenala-kirjasto Logos, ostot v. 2013) *

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan
Archivaria / Association of Canadian archivists	☐	☐	☐
Bibliotheca historica / Suomen historiallinen seura	☐	☐	☐
Contemporary European history	☐	☐	☐
Cultural and Social History	☐	☐	☐
Geschichte und Gesellschaft	☐	☐	☐
Historiallinen aikakauskirja	☐	☐	☐
Historiallisia tutkimuksia / julk. Suomen historiallinen seura	☐	☐	☐
Historical journal	☐	☐	☐
Historisk tidskrift / Svenska historiska för- eningen	☐	☐	☐

Historisk tidskrift för Finland	☐	☐	☐
Historisk tidsskrift / Den danske historiske forening	☐	☐	☐
Historisk tidsskrift / Den norske historiske forening	☐	☐	☐
ICON: journal of the International Committee for the history of technol	☐	☐	☐
Itinerario / Leyden centre for the history of European expansion	☐	☐	☐
Jahrbücher für Geschichte Osteuropas / Osteuropa-Institut	☐	☐	☐
Journal of Baltic studies	☐	☐	☐
Journal of European popular culture	☐	☐	☐
Journal of Finnish studies / The Finnish Studies Program, University of Toronto	☐	☐	☐
Journal of modern history	☐	☐	☐
Laari : Suomen maatalousmuseon vuosikirja	☐	☐	☐
Lychnos	☐	☐	☐
Niin & näin : filosofinen aikakauslehti / Suomen fenomenologinen instituutti	☐	☐	☐
Scandia : Tidskrift för historisk forskning	☐	☐	☐
Schriften der Monumenta Germaniae historica	☐	☐	☐
Sixteenth century journal	☐	☐	☐

Suomen kirkkohistoriallisen seuran toimintuksia	☐	☐	☐
Työväentutkimus	☐	☐	☐
Viking and medieval Scandinavia	☐	☐	☐

Turun yliopiston kirjaston palvelut

15. Oletko tyytyväinen Turun yliopiston kirjaston tarjoamiin e-aineistoihin? *

Kyllä. Mihin erityisesti?

En. Miksi?

16. Oletko osallistunut kirjaston tarjoamaan tiedonhaun opetukseen? *

Kyllä. Millaisena koit sen?

En. Miksi?

17. Mistä saat tietoa kirjaston palveluista ja aineistoista? *

- Kirjaston kotisivuilta.
- Research Guides –oppaista.
- Sähköpostitse.
- Kirjastoyhteys henkilöiden kautta.
- Kollegoilta.
- Muuta kautta, miten?

18. Mitä toivot kirjastolta tiedonvälityksen suhteen?

19. Mitä palveluita toivot kirjastolta?

20. Muut terveisesi kirjastolle:

Tieteenalikirjasto Logoksen verkkoaineistojen ja kausijulkaisujen käyttö

1. Kuinka usein käytät seuraavia humanistisia verkkoaineistoja? (Tieteenalikirjasto Logos)

Vastaajien määrä: 20

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan	Yhteensä
ArtStor	0	8	12	20
ATLA Religion Database with ATLASerials	0	2	18	20
Communication and Mass Media Complete (2013-)	0	7	13	20
ECCO (Eighteenth Century Online)	0	1	19	20
EEB (Early European Books)	0	1	19	20
EEBO-TCP (Early English Books Online)	0	1	19	20
FIAF - International Film Archive	1	6	13	20
First World War: personal experiences	0	1	19	20
Garland Encyclopedia of World Music	0	8	12	20
Grand Robert	1	1	19	21
Grove Art	1	3	16	20
Grove Music	6	4	10	20
Historical Abstracts (ABC_CLIO)	0	3	17	20

History E-books	0	5	15	20
IIMP Music Periodicals	1	10	9	20
Integrum	0	2	18	20
Lexikon des Mittelalters Online	0	1	19	20
Library of Latin Texts	0	1	19	20
LION Literature Online	0	1	19	20
LRC Literature Resource Center	0	2	18	20
MLA	0	2	18	20
RILM (Répertoire internationale de littérature musicale)	3	6	11	20
Rock's Backpages	1	5	14	20
Wilson Art Full Text	0	3	17	20
Yhteensä	14	84	383	481

2. Kuinka usein käytät seuraavia taiteiden tutkimuksen kausijulkaisuja? (Tieteenalajakirjasto Logos, ostot v. 2013)

Vastaajien määrä: 20

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan	Yhteensä
Acta musicologica / Société internationale de musicologie	2	6	12	20
Arkkitehti : Suomen arkkitehtiiton julkaisu / Suomen arkkitehtiitto	0	0	20	20
Arts and health	0	1	19	20
Costerus	0	0	20	20
Critical inquiry	2	6	12	20
Deutsche Vierteljahrsschrift für Literaturwissenschaft und Geistesgeschichte	0	0	20	20
Film quarterly	1	8	11	20
Filmihullu / julkaisija Filmihullu ry.	0	9	11	20
Frieze: contemporary art and culture	0	1	19	20
Genre / State university of New York college at Plattsburgh. English department	0	1	19	20
Girlhood studies	0	1	19	20

Granta	0	1	19	20
Journal of music theory / Yale university	1	7	12	20
Journal of radio and audio media	0	6	14	20
Journal of Scandinavian cinema	2	4	14	20
Journalisti	0	2	18	20
Kirjallisuudentutkimuksen aikakauslehti Avain / julkaisija: Kirjallisuudentutkijain seura	0	3	17	20
Kritiikin uutiset / julk. Suomen arvostelijain liitto	2	3	15	20
Kulttuuritutkimus	3	12	5	20
Lumooja : kirjallisuuslehti / Kirjoittajayhdistys Kapustarinta ry.	0	1	19	20
Media & viestintä : kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen lehti / Tiedotusopillinen yhdistys, Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos	2	5	13	20
Naistutkimus / julk. Tampereen tutkijanaiset ry.	1	9	10	20
Narrative inquiry	0	3	17	20
New writing	0	0	20	20
New York review of books	0	3	17	20
NORDICOM-information : medie- och kommu- nikationsforsk. i Norden	0	4	16	20
NORDICOM-review of Nordic mass communi- cation research	0	4	16	20
Nuori voima (Sisältää myös Kritiikki-lehden nrot)	1	6	13	20
Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja / Jyväskylän yliopisto	3	8	9	20

Obsidia: literature in the African diaspora	0	0	20	20
Onnimanni : Suomen nuorisokirjallisuuden instituutin tiedote	0	0	20	20
Parkett	0	0	20	20
Parnasso	0	6	14	20
Popular music	6	7	7	20
Quarterly review of film and video	1	7	12	20
Ruumiin kulttuuri / Suomen dekkariseura	0	0	20	20
Salmagundi / Skidmore College	0	0	20	20
Sculpture journal	0	0	20	20
Sight and sound	1	9	10	20
Suomen lehdistö : lehdistön ammattilehti / Suomen sanomalehdenkustantajain liitto	0	1	19	20
Synteesi : Suomen taidekasvatuksen tutkimusseura ry:n ja Jyväskylän yliopiston taidekasvatuksen laitoksen julkaisu	2	4	14	20
Taide / Suomen taiteilijaseura	0	5	15	20
Taide ja design	0	0	20	20
Taidehistoriallisia tutkimuksia / Taidehistorian seura	0	3	17	20
Teatteri ja tanssi	0	4	16	20
Tidskrift för litteraturvetenskap / Föreningen för utgivande av Tidskrift för litteraturvetenskap	0	1	19	20
Tiede & edistys : Tutkijaliiton aikakauslehti	0	6	14	20
TLS: Times literary supplement	0	2	18	20

Tuli&savu : runouslehti / julkaisija: Runoyhdistys Nihil interit ry.	0	2	18	20
Twentieth-century music	2	6	12	20
Word and image	0	4	16	20
World of music / International Music Council	1	6	13	20
Zeitschrift für Kunstgeschichte	0	0	20	20
Yhteensä	33	187	840	1060

3. Kuinka usein käytät seuraavia historia-aineiden kausijulkaisuja? (Tieteenala-kirjasto Logos, ostot v. 2013)

Vastaajien määrä: 20

	Jatkuvasti	Toisinaan	En koskaan	Yhteensä
Archivaria / Association of Canadian archivists	0	0	20	20
Bibliotheca historica / Suomen historiallinen seura	1	1	18	20
Contemporary European history	0	2	18	20
Cultural and Social History	0	6	14	20
Geschichte und Gesellschaft	0	0	20	20
Historiallinen aikakauskirja	2	9	9	20
Historiallisia tutkimuksia / julk. Suomen historiallinen seura	1	3	16	20
Historical journal	0	1	19	20
Historisk tidskrift / Svenska historiska föreningen	0	2	18	20
Historisk tidskrift för Finland	0	2	18	20
Historisk tidsskrift / Den danske historiske forening	0	1	19	20
Historisk tidsskrift / Den norske historiske forening	0	1	19	20
ICON: journal of the International Committee for the history of technol	0	2	18	20

Itinerario / Leyden centre for the history of European expansion	0	0	20	20
Jahrbücher für Geschichte Osteuropas / Osteuropa-Institut	0	2	18	20
Journal of Baltic studies	0	1	19	20
Journal of European popular culture	2	9	9	20
Journal of Finnish studies / The Finnish Studies Program, University of Toronto	0	3	17	20
Journal of modern history	0	1	19	20
Laari : Suomen maatalousmuseon vuosikirja	0	0	20	20
Lychnos	0	1	19	20
Niin & näin : filosofinen aikakauslehti / Suomen fenomenologinen instituutti	3	6	11	20
Scandia : Tidskrift för historisk forskning	0	1	19	20
Schriften der Monumenta Germaniae historica	0	0	20	20
Sixteenth century journal	0	1	19	20
Suomen kirkkohistoriallisen seuran toimituksia	0	1	19	20
Työväentutkimus	0	1	19	20
Viking and medieval Scandinavia	0	1	19	20
Yhteensä	9	58	493	560